

ВІРТУАЛЬНИЙ ПРОСТІР ЯК ДОДАТКОВИЙ СОЦІАЛІЗУЮЧИЙ ФАКТОР В ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Чернов А.А.

Здобувач

Національний педагогічний університет

імені М. П. Драгоманова

практичний психолог

Полтавський дошкільний навчальний заклад № 63 «Казка»

м. Полтава, Україна

chernovpsychologist@ukr.net

Вступ. Проблема впливу Інтернет середовища в широкому розумінні слова (соціальних мереж, онлайн ігор, месенджерів та сервісів) на формування особистості дитини дошкільного віку постала перед психологічною наукою відносно не давно. Заголовки ЗМІ звертають нашу увагу на трагічні випадки взаємодії дитини з мережею. В Германії, нещодавно відбулася демонстрація влаштована дітьми проти айфонів та смартфонів. І це цілком закономірно, що такий суспільний резонанс має безпосередній вплив на психіку дорослої людини, яка в свою чергу будучи батьком або матір'ю здійснює вплив на свою дитину. Таким чином, прямо чи опосередковано, події, що відбуваються в суспільній мережі впливають на особистість дошкільника.

Виклад основного матеріалу: Проблематика використання інформаційних технологій досліджена в працях таких вчених: В. Александрова, Т. Бороненко, О. Єршова, М. Маркова, І. Роберта. Сучасне інформаційне середовище та перебування в ньому дитини дошкільного віку не може бути оцінене як однозначно корисне та розвиваюче. Глобальний інформаційний простір має, як високий потенціал для розвитку дитини так і високу небезпеку для її психічного здоров'я. Тому, нам здається, логічним долучити до огляду праці таких вчених: О. Бовт, Є. Сарапулова, М. Шоттон, Ш. Текл, К. Янг. Оскільки інтерес до інформаційного середовища та діяльність в ньому обумовлені віковими закономірностями розвитку особистості, в огляді ми скористаємося працями таких вчених Дж. Баолбі, А. Бандура, Л. Божловіч, Л. Виготський, О. Леонтьев, Ж. Піаже. Інформаційний простір має безпосередній вплив на формування суспільної думки батьків та оточення дитини. Про це свідчать роботи таких вчених: Д. Аміров, О. Гармаш, Г. Годе, І. Киричок, Т. Падищів. Вище окреслена проблематики знаходиться в міждисциплінарному руслі. З одного боку віртуальний світ сприяє широті зв'язків дитини з культурними осередками, сприяє розвитку її інтелектуальних здібностей та дрібної моторики через взаємодію з технічними засобами, що безумовно позитивно впливає на її соціалізацію, як особистості. З іншого боку інформаційний простір без критичного його сприйняття сприяє формування залежності дитини, поринання в нього, що негативним чином відображається на її фізичному(через обмеження руху) та психічному стані (через втрату експресивної складової в спілкуванні).

Окремим впливом є - вплив інформаційного середовища на батьків, який теж неможливо однозначно оцінити в рамках системи координат: добре або погано. Запропонована інформація може мати як і просвітницький характер (статті з виховання та психологічного розвитку) так відверто шкідливий характер (відмова від вакцинації, радикальні виховні методи).

Інформаційний простір для дитини дошкільного віку доречно організувати за принципом розвивального середовища в дитячому садку, відповідно до принципів і завдань, що поставлені в Базовому компоненті дошкільної освіти та Закону про дошкільну освіту. Тобто, за організацію розвивального інформаційного куточку вдома повинні відповідати батьки. Від них насамперед і залежить ставлення дитини до технічного засобу та інформаційного середовища (наслідування та навчання [2]). Для дошкільного віку характерна ситуація потреби у взаємодії та спілкуванні з дорослим, технічний засіб може виступати як посередник у спілкуванні[1]. Дорослий відповідає за формування в дитини критичного ставлення до інформації, що знаходить з мережі та повинен встановити розумні межі перебування дитини в інформаційному просторі (мається на увазі і програма батьківський контроль і час перебування дитини за технічним засобом). Якщо узагальнити це, формування певної культури сприймання та ставлення до інформаційного простору, таке завдання є адекватним для дитини дошкільного віку. Саме дошкільне дитинство є синтетичним для засвоєння культурних надбань. Сучасні діти багато часу проводять за Інтернет розвагами, що має ряд негативних наслідків [3]

Висновки. Проблема впливу інформаційного простору на соціалізацію дитини дошкільного віку - це мультидисциплінарна проблема. Міждисциплінарний підхід дозволить розглянути всю користь та небезпеки перебування дитини в мережі, дозволить виробити як батькам так і дітям культуру користування та сприймання інформації з мережі. Вище названі вчені однозначні в тому, що інформаційне середовище несе в собі додатковий соціалізуючий фактор але його безпечне застосування повинно ґрунтуватися на ряді розумних обмежень.

Список використаних джерел

1. Заїка В., Чернов А. Особливості застосування інформаційних технологій в дошкільній освіті при навчанні та вихованні дітей з особливими потребами./ Сучасні засоби ІКТ підтримка інклюзивного навчання: навчальний посібник/ [А. В. Гета, В.М. Заїка, В.В. Коваленко та інші] заг .ред Ю.Г. Носенко. – Полтава: ПУЕТ, 2018. – 261.с.
2. Павелків О.П. Дитяча психологія / Р. В. Павелків, О. П. Цигипало. - К. : навч. посіб. , Академвидав, - (Альма-матер)., 2008. - 431 с.
3. Чернов А.А. Особливості комп'ютерної залежності учнів старших класів м. Полтави / А. Чернов// Імідж сучасного педагога, 2011. - № 5 (114) С. 36-38.